

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Petra Hatalu na neverejnom zasadnutí konanom 24. augusta 2010 v Bratislave v trestnej veci obvinenej **V. G. a spol.**, pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné, o sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu sudkyne pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, z 13. augusta 2010, sp. zn. Tp 20/2010, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky **s a z a m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e

Sudkyňa pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, uznesením z 13. augusta 2010, sp. zn. Tp 20/2010, rozhodla o žiadosti obvinených V. G. a Ing. W. S. o prepustenie z väzby na slobodu takým spôsobom, že podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. prijala písomný sľub oboch obvinených a prepustila ich z väzby na slobodu. Zároveň im podľa § 82 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. h/ Tr. por. uložila primerané povinnosti a obmedzenia spočívajúce v zákaze

- vycestovať do zahraničia;
- vykonávať činnosť, pri ktorej došlo k spáchaniu trestných činov, ktoré sú predmetom vyšetrovania Prezídia policajného zboru, Úrad boja proti

korupcii, Odbor boja proti korupcii Východ Košice vo veci vedenej pod sp. zn. ČVS: PPZ-95/BPK-V-2009;

- styku so spoluobvinenými v predmetnej trestnej veci.

Proti tomuto uzneseniu podal prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky hneď po jeho vyhlásení sťažnosť.

V jej písomnom odôvodnení vyjadril predovšetkým nesúhlas s tým záverom sudkyne pre prípravné konanie, že vzhľadom na osoby obvinených, ktorí neboli doposiaľ súdne trestaní a viedli usporiadaný rodinný a partnerský život, a tiež povahu prejednávaneho prípadu s potrebou rozsiahleho dokazovania predpokladaného na dlhšiu dobu, v ktorom už títo obvinení boli vypočutí, je možné účel väzby dosiahnuť aj prijatím písomného sľubu oboch obvinených za súčasného uloženia konkrétnych obmedzení v zmysle § 82 Tr. por. Uviedol, že aj v predchádzajúcich - s predmetnou väzbou súvisiacich - rozhodnutiach súdov bola opätovne konštatovaná rozsiahlosť a dlhodobosť trestnej činnosti, pre ktorú je vedené trestné stíhanie obvinených, jej vysoko organizovaný a teda sofistikovaný charakter, s účelom získavania dlhodobého neoprávneného finančného prospechu osôb na nej sa podieľajúcich, pričom má za to, že práve tieto skutočnosti, odôvodňujúce väzbu obvinených v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., súčasne vylučujú dostatočnosť prijatého písomného sľubu obvinených pre zabezpečenie jej účelu. V tejto súvislosti poukázal aj na postavenie obvinených v rámci hierarchicky štruktúrovanej a stíhanej skupiny osôb, vyplývajúce z doposiaľ získaného dôkazného materiálu. Zdôraznil, že rozsah predpokladaného dokazovania nie je podľa jeho názoru skutočnosťou odôvodňujúcou využitie substitučných inštitútov, skôr naopak, z tohto hľadiska je možné konštatovať umocnenie okolností vylučujúcich prijatie písomného sľubu.

V nadväznosti na uvedené považoval za potrebné predložiť aj trestné oznámenie Advokátskej kancelárie B. spolu s uznesením vyšetrovateľa Prezídia policajného zboru, Úrad boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii Východ Košice z 9. júla 2010, sp. zn. PPZ-92/BPK-V-2010, o začatí trestného stíhania pre obzvlášť závažný zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a/ Tr. zák., ktoré majú súvis s predmetnou trestnou vecou. Podotkol zároveň, že dňa 6. augusta 2010 bolo uvedenej súčasťou Prezídia policajného zboru predložené aj ďalšie trestné oznámenie identického charakteru, podané spoločnosťou Z.

S ohľadom na spomenuté skutočnosti teda navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie zrušil a žiadosť obvinených V. G. a Ing. W. S. o prepustenie z väzby na slobodu zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky primárne zistil, že sťažnosť je prípustná a bola podaná oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote. Na základe toho potom v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie týmto výrokom predchádzajúce, pričom dospel k záveru, že sudkyňa pre prípravné konanie rozhodla v danej veci správne a v súlade so zákonom.

Z obsahu predloženého spisového materiálu vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Prezídia policajného zboru, Úrad boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii Východ Košice zo 6. augusta 2009 bolo pod sp. zn. PPZ-95/BPK-V-2009 začaté trestné stíhanie vo veci zločinu neodvedenia dane a poistného spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 277 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. Ďalším uznesením vyšetrovateľa tejto policajnej súčasti z 22. februára 2010, vydaným pod tou istou spisovou značkou, bolo začaté trestné stíhanie a zároveň vznesené obvinenie 14 osobám, medzi nimi i V. G. a Ing. W. S., za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., obvinenej V. G. aj za organizátorstvo pokračujúcich zločinov neodvedenia dane a poistného podľa § 21 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. k § 277 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 4 Tr. zák. a obvinenému Ing. W. S. aj za pokračujúci zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 4 Tr. zák., ktorých sa mali dopustiť na skutkovom základe tam uvedenom.

Obaja obvinení boli vzatí do väzby uznesením sudkyne pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, z 26. februára 2010, sp. zn. Tp 20/2010, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 4. marca 2010, sp. zn. 3 Tost 6/2010, a opravným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. marca 2010, sp. zn. 3 Tost 6/2010, z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a konkretizovaných v predmetných rozhodnutiach.

Dňa 19. júla 2010 sa obvinení V. G. a Ing. W. S. v zmysle ustanovenia § 72 ods. 2 Tr. por. opätovne obrátili prostredníctvom svojej obhajkyne na Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky so žiadosťou o prepustenie z väzby na slobodu,

prip. žiadali o nahradenie väzby písomným sľubom alebo dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por., či peňažnou zárukou podľa § 81 Tr. por.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky tejto žiadosti nevyhovel a predložil ju preto podľa § 79 ods. 3 Tr. por. dňa 29. júla 2010 spolu so svojim písomným stanoviskom ako aj predmetným vyšetrovacím spisom príslušnému súdu na rozhodnutie.

Sudkyňa pre prípravné konanie v zmysle § 72 ods. 2 Tr. por. a s poukazom na § 72 ods. 1 písm. b/ Tr. por. určila termín výsluchu oboch obvinených na 13. august 2010, o čom boli riadne a včas upovedomení tak obhajcovia obvinených, ako aj vo veci dozorujúci prokurátor. Obvinený Ing. W. S. nechcel byť v súvislosti s rozhodovaním o väzbe vypočutý a výslovne požiadal, aby sa konalo v jeho neprítomnosti, na základe čoho bol potom Ústav na výkon väzby Košice požiadaný len o eskortu obvinenej V. G.

Podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa § 72 ods. 2 Tr. por. konať a rozhodovať možno len o väzbe osoby, proti ktorej bolo vznesené obvinenie. Odôvodnenie rozhodnutia o väzbe obsahuje aj uvedenie skutkových okolností, o ktoré sa výrok rozhodnutia o väzbe opiera. O väzbe koná a rozhoduje súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie, ktorý nie je pri vymedzení dôvodov väzby návrhom prokurátora viazaný. O sťažnosti proti rozhodnutiu súdu alebo sudcu pre prípravné konanie o väzbe koná a rozhoduje nadriadený súd. Pred rozhodnutím o väzbe musí byť obvinený vypočutý; o čase a mieste výsluchu sa vhodným spôsobom upovedomí prokurátor, obvinený a jeho obhajca, ak je dosiahnuteľný. Predseda senátu alebo sudca pre prípravné konanie vypočuje obvineného a potom umožní prítomným alebo sudcom, prokurátorovi a obhajcovi položiť obvinenému otázky týkajúce sa rozhodnutia o väzbe; bez výsluchu obvineného možno rozhodnúť o väzbe len vtedy,

ak obvinený výslovne požiadal, aby sa konalo v jeho neprítomnosti alebo ak zdravotný stav obvineného neumožňuje jeho výsluch. Zástupca záujmového združenia alebo iná osoba ponúkajúca záruku alebo peňažnú záruku sa upovedomí o výsluchu, ak je to potrebné. Návrhy a žiadosti prokurátora sa bezodkladne doručia obvinenému a žiadosti obvineného alebo iných osôb, podané v jeho prospech prokurátorovi tak, aby sa k nim prokurátor a obvinený mali možnosť pred rozhodnutím o väzbe vyjadriť; to platí aj o dôvodoch, pre ktoré má súd rozhodnúť o predĺžení celkovej lehoty väzby podľa § 76a.

Podľa § 72 ods. 1 písm. b/ Tr. por. rozhodnutím o väzbe sa rozumie tiež rozhodnutie o prepustení z väzby a o zamietnutí žiadosti o prepustenie obvineného z väzby; za takúto žiadosť sa považuje aj žiadosť o nahradenie väzby.

Podľa § 79 ods. 3 Tr. por. obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie z väzby na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Aj Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní predloženého spisu dospel k záveru, že doposiaľ zadovážené dôkazy nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie, boli spáchané, majú všetky znaky trestných činov a existujú dôvody na podozrenie, že sa na ich spáchaní podieľali i obvinení V. G. a Ing. W. S.

Taktiež možno súhlasiť aj s tým názorom sudkyne pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, ako i prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, že v prípade oboch obvinených aj naďalej pretrvávajú dôvody väzby v nezmenenom rozsahu tak, ako boli ustálené v predchádzajúcich rozhodnutiach súdov v danej trestnej veci (§ 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. – tzv. preventívna väzba).

Z napadnutého uznesenia vyplýva, že sudkyňa pre prípravné konanie sa tiež správne zaoberala event. žiadosťou o nahradenie väzby obvinených ich písomným sľubom alebo

dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por., resp. peňažnou zárukou podľa § 81 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ alebo písm. c/, môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaného prípadu za dostatočný a prijme ho.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ alebo písm. c/, môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaného prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným.

Podľa § 81 ods. 1 prvá veta Tr. por. ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ alebo písm. c/, môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie rozhodnúť o ponechaní obvineného na slobode alebo o jeho prepustení na slobodu aj vtedy, ak obvinený zložil peňažnú záruku a súd alebo sudca pre prípravné konanie ju prijme.

Podľa § 82 ods. 1 Tr. por. ak sudca pre prípravné konanie alebo súd rozhodol podľa § 80 alebo § 81, že sa obvinený ponecháva na slobode alebo že sa z väzby prepúšťa na slobodu, na posilnenie účelu, ktorý by sa inak dosiahol väzbou, môže orgán rozhodujúci o väzbe zároveň uložiť jedno alebo viac primeraných obmedzení alebo povinností, pričom niektoré z nich sú príkladom uvedené v citovanom ustanovení (písm. a/ až písm. i/).

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa napokon po zvážení všetkých okolností prípadu stotožnil i s tým názorom sudkyne pre prípravné konanie, že použitie vyššie spomenutých inštitútov nahradzujúcich väzbu prichádza v danom prípade do úvahy. I on má za to, že u oboch obvinených možno účel väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dosiahnuť aj prijatím ich písomného sľubu podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. za súčasného uloženia primeraných obmedzení v zmysle § 82 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. h/ Tr. por.

V podrobnostiach preto poukazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia, ktoré považuje v tomto smere za dostatočné.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, ako je uvedené v enunuciáte tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu s'ťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 24. augusta 2010

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Alžbeta Kóňová